

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงานลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมการผลิตประเภทและขนาดต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นการศึกษาความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงานที่อยู่ในช่วงก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในเดือน กรกฎาคม 2540

โดยมีกรอบแนวคิดว่า ปัจจัยประเภทอุตสาหกรรมการผลิต ปัจจัยขนาดของโรงงาน ปัจจัยชีวสังคม และปัจจัยสภาพทางแรงงาน มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงานของลูกจ้าง การศึกษาครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกจ้างโรงงานอุตสาหกรรมการผลิตในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 450 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามและแบบวัดความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงาน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC+ เพื่อศึกษาค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way Analysis of Variance) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้ตารางไขว้ (Crosstabulation) และค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square) วิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Regression Analysis)

(5.1) สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

5.1.1 สภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่า ลูกจ้างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 56.0) อายุระหว่าง 20-29 ปี (ร้อยละ 49.5) รองลงมาอายุระหว่าง 30-39 ปี (ร้อยละ 36.4) สถานภาพสมรสแล้วและไม่สมรสใกล้เคียงกัน เป็นโสด (ร้อยละ 44.9) สมรสไม่มีบุตร (ร้อยละ 55.1) และมีบุตร 1 คน (ร้อยละ 23.1) การอยู่อาศัยของลูกจ้าง ส่วนใหญ่เช่าบ้านหรือเช่าห้องพัก (ร้อยละ 54.0) บ้านของตนเอง (ร้อยละ 34.4) ลูกจ้าง จบการศึกษามัธยมศึกษา ม.1-ม.6 (ร้อยละ 42.9) จบ ปวช.-ปวส. (ร้อยละ 22.4) อายุการทำงาน 1-5 ปี (ร้อยละ 41.5) อายุการทำงาน 6-10 ปี (ร้อยละ 31.6) ลูกจ้างประเภทรายเดือน (ร้อยละ 68.2) ตำแหน่งหน้าที่การงานพนักงานฝ่ายผลิต (ร้อยละ 50.2) ผู้ช่วยหัวหน้าหรือหัวหน้างาน (ร้อยละ 26.4) เงินเดือนอยู่ในระหว่าง 4,000 - 40,000 บาท ค่าตำแหน่งอยู่ระหว่าง 100-9,780 ค่าครองชีพระหว่าง 200-1,200 บาท ค่าล่วงเวลาอยู่ระหว่าง

200-8,000 บาท ค่าเข้ากะอยู่ระหว่าง 10-5,000 บาท ค่าเบี้ยขยันอยู่ระหว่าง 100-2,000 บาท รายได้อื่น ๆ ของลูกจ้างอยู่ระหว่าง 200 - 2,462 บาท ลูกจ้างมีการค่าใช้จ่าย (ร้อยละ 94.0) มีค่าเฉลี่ยจำนวน 8,078.46 บาท

5.1.2 ความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงานใน 7 ด้าน

1. สวัสดิการแรงงานด้านเศรษฐกิจ

ลูกจ้างมีความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงานด้านเศรษฐกิจ ในระดับปานกลาง ก่อนข้างไปในระดับสูง โดยสวัสดิการวันหยุดตามประเพณีซึ่งได้รับค่าจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุด ในส่วนของสวัสดิการแรงงานด้านเศรษฐกิจที่ลูกจ้างมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ เงินรางวัลความเพียรประจำปีหรือเงินรางวัลลูกจ้างดีเด่น

2. สวัสดิการแรงงานด้านสุขภาพอนามัย

ลูกจ้างมีความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงานด้านสุขภาพอนามัย ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยสวัสดิการตรวจสุขภาพร่างกายประจำปีมีความพึงพอใจมากที่สุด ในส่วนของสวัสดิการแรงงานด้านสุขภาพอนามัย ที่ลูกจ้างมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ จัดโครงการให้ความรู้และการรณรงค์เพื่อป้องกันยาเสพติด

3. สวัสดิการแรงงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน

ลูกจ้างมีความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงาน ด้านความปลอดภัยในการทำงาน ในระดับปานกลาง โดยสวัสดิการจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานมีความพึงพอใจมากที่สุด

ในส่วนของสวัสดิการแรงงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน ที่ลูกจ้างมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

4. สวัสดิการแรงงานด้านความมั่นคงในการทำงาน

ลูกจ้างมีความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงานด้านความมั่นคงในการทำงาน ในระดับปานกลาง โดยสวัสดิการกองทุนเงินสะสมมีความพึงพอใจมากที่สุด

ในส่วนของสวัสดิการแรงงานด้านความมั่นคงในการทำงาน ที่ลูกจ้างมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ เงินบำเหน็จบำนาญเกษียณอายุ

5. สวัสดิการแรงงานด้านนันทนาการ

ลูกจ้างมีความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงานด้านนันทนาการ ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยสวัสดิการจัดผู้เก็บสิ่งของส่วนตัวมีความพึงพอใจมากที่สุด

ในส่วนของสวัสดิการแรงงานด้านนันทนาการ ที่ลูกจ้างมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดบ้านพักตากอากาศ

6. สวัสดิการแรงงานด้านการศึกษา

ลูกจ้างมีความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงานด้านการศึกษา ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยสวัสดิการจัดฝึกอบรมให้ความรู้พนักงานในสถานประกอบการมีความพึงพอใจมากที่สุด

ในส่วนของสวัสดิการแรงงานด้านการศึกษา ที่ลูกจ้างมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ การส่งพนักงานศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

7. สวัสดิการแรงงานด้านประกาศเกียรติคุณยกย่องชมเชย

ลูกจ้างมีความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงานด้านประกาศเกียรติคุณยกย่องชมเชย ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยสวัสดิการจัดให้มีประกาศเกียรติคุณยกย่องชมเชยพนักงานที่ได้รับการแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งมีความพึงพอใจมากที่สุด

ในส่วนของสวัสดิการแรงงานด้านประกาศเกียรติคุณยกย่องชมเชย ที่ลูกจ้างมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ ได้รับประกาศแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดกิจกรรมสังคมภายในบริษัทหรือองค์กรต่าง ๆ ภายนอกบริษัทและต่างประเทศ

5.1.3 ความสัมพันธ์สวัสดิการแรงงานกับประเภทอุตสาหกรรมการผลิต

1. สวัสดิการแรงงานด้านเศรษฐกิจ

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตอาหารเครื่องดื่มและยาสูบ มีสัดส่วนมากที่สุด ดังนี้

- การจัดบริการอาหารกลางวันแก่ลูกจ้าง 1 มื้อ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
- การจ่ายเงินช่วยเหลือค่าเช่าบ้าน
- เงิน โบนัสหรือเงินพิเศษประจำปี

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตสิ่งทอสิ่งอัญมณีเครื่องแต่งกายหนังสัตว์ และผลิตภัณฑ์หนังสัตว์มีสัดส่วนมากที่สุด ดังนี้

- การจัดบริการเฉพาะข้าวเปล่า
- การจัดบริการจำหน่ายอาหารราคาถูก
- การจัดบริการบ้านพัก/หอพักโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
- การจัดบริการบ้านพัก/หอพักโดยไม่เสียเงินค่าน้ำและค่าไฟฟ้า
- เงินให้พนักงานกู้ยืมเพื่อที่พักอาศัย

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมีมีสัดส่วนมาก

ที่สุด ดังนี้

- การจ่ายเงินค่าอาหาร
- วันลาางกมลสมรส
- เงินค่าครองชีพ
- เงินรางวัลทำงานนาน
- เงินรางวัลความเพียร

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตอุตสาหกรรมโลหะขั้นมูลฐานมีสัดส่วนมาก

ที่สุด ดังนี้

- การจัดเครื่องแบบพนักงาน/ชุดทำงาน
- วันลาอุปสมบท
- เงินค่าเข้ากะ
- การจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าเพื่อช่วยสินค้าราคาถูก
- การจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตผลิตภัณฑ์โลหะเครื่องจักรและอุปกรณ์ มี

สัดส่วนมากที่สุด ดังนี้

- วันลาเพื่อประกอบพิธีศพบุคคลในครอบครัว
- เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัว
- เงินช่วยเหลืองานพิธีอุปสมบท
- เงินช่วยเหลือการคลอดบุตรที่ได้รับจากโรงงาน
- เงินช่วยครอบครัวและค่าเล่าเรียนบุตร
- เงินช่วยเหลืองานศพของพนักงานบิดา มารดา คู่สมรสและบุตร
- เงินให้กู้ยืมฉุกเฉิน
- เงินตำแหน่ง
- เงินค่าวิชาชีพ

2. สวัสดิการแรงงานด้านสุขอนามัย

มากที่สุด ดังนี้

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตอาหารเครื่องดื่มและยาสูบ มีสัดส่วนมาก

- การจัด โครงการแนะนำความรู้และเผยแพร่ความรู้เรื่องโรคร้ายต่างๆ
- การจัด โครงการแนะนำความรู้และรณรงค์เพื่อป้องกัน โรคเอดส์

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี มีสัดส่วน

มากที่สุด ดังนี้

- การตรวจสุขภาพร่างกายประจำปี
- การจัด โครงการแนะนำความรู้และรณรงค์เพื่อป้องกันยาเสพติด

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตอุตสาหกรรมโลหะขั้นมูลฐาน มีสัดส่วน

มากที่สุด ดังนี้

- กรณีประสบอันตรายอื่นเนื่องมาจากการทำงานพอใจ กับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากกองทุนเงินทดแทน

3. สวัสดิการแรงงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน

มากที่สุด ดังนี้

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี มีสัดส่วน

- การจัด ให้มีการระบวยุทธศาสตร์ ระบายน้ำและสิ่งโสโครกภายใน โรงงาน
- การจัด ให้มีการประชุมร่วมกันและบริหารจัดการรณรงค์ให้ความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน
- จัดอุปกรณ์และฝึกอบรมการใช้อุปกรณ์ดับเพลิง
- การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน
- การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตอุตสาหกรรมโลหะขั้นมูลฐาน มีสัดส่วน

มากที่สุด ดังนี้

- การจัด ให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงาน
- การจัด ให้มีการประกันชีวิตและประกันอุบัติเหตุ

4. สวัสดิการแรงงานด้านความมั่นคงในการทำงาน

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี มีสัดส่วน

มากที่สุด ดังนี้

- การจัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

5. สวัสดิการแรงงานด้านนันทนาการ

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตอาหารเครื่องดื่มและยาสูบ มีสัดส่วน

มากที่สุด ดังนี้

- การจัดทัศนเขจร ทานศึกษา

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตสิ่งทอสิ่งอภกรณ์แต่งกายหนังสัตว์ และผลิตภัณฑ์หนังสัตว์ มีสัดส่วนมากที่สุด ดังนี้

- การจัดสวนหย่อมสวนสุขภาพ

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี มีสัดส่วน

มากที่สุด ดังนี้

- การจัดบริการตู้เก็บสิ่งของส่วนตัว
- การจัดศูนย์สุขภาพเพื่อออกกำลังกาย

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตอุตสาหกรรมโลหะขั้นมูลฐาน มีสัดส่วน

มากที่สุด ดังนี้

- การจัดกิจกรรมกีฬาและสถานที่เล่นกีฬาประเภทต่าง ๆ

6. สวัสดิการแรงงานด้านการศึกษา

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี มีสัดส่วน

มากที่สุด ดังนี้

- การจัดฝึกอบรมให้ความรู้ในด้านทักษะการทำงาน ด้านจิตวิทยา ฯลฯ
- การจัดหนังสือพิมพ์ประจำวันไว้บริการ

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตอุตสาหกรรมโลหะขั้นมูลฐาน มีสัดส่วน

มากที่สุด ดังนี้

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้พนักงานมีโอกาสศึกษาต่อ
- การจัดสถานศึกษาออกโรงเรียน ขึ้นภายในโรงงาน

- การจัดห้องสมุดในโรงงาน

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตผลิตภัณฑ์โลหะเครื่องจักรและอุปกรณ์
มีสัดส่วนมากที่สุด ดังนี้

- การให้ทุนการศึกษาในระดับต่างๆ

7. สวัสดิการแรงงานด้านประกาศเกียรติคุณ การยกย่องชมเชย

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี มีสัดส่วน
มากที่สุด ดังนี้

- การประกาศยกย่องชมเชยและมอบรางวัลพนักงานดีเด่นประจำปี
ให้กับพนักงาน

สวัสดิการแรงงานกับประเภทการผลิตผลิตภัณฑ์โลหะเครื่องจักรและอุปกรณ์ มี
สัดส่วนมากที่สุด ดังนี้

- ได้รับประกาศแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดกิจกรรมสังคมภายในและ
ภายนอกองค์กรต่างๆ

5.1.4 ความสัมพันธ์การจัดสวัสดิการแรงงานกับขนาดของโรงงาน

1. สวัสดิการแรงงานด้านเศรษฐกิจ

- การจัดบริการเฉพาะข้าวเปล่า ในโรงงานขนาดเล็กมีสัดส่วน
มากที่สุด
- การจัดบริการจำหน่ายอาหารราคาถูกในโรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วน
มากที่สุด
- การจ่ายเงินค่าอาหาร โรงงานขนาดกลางมีสัดส่วนมากที่สุด
- เครื่องแบบพนักงานหรือชุดทำงานในโรงงานขนาดเล็กมีสัดส่วน
มากที่สุด
- การจัดบ้านพัก/หอพักโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายโรงงานขนาดใหญ่
มีสัดส่วนมากที่สุด
- วันลาเพื่อเข้ารับราชการทหาร ในโรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด
- วันลามงคลสมรส ในโรงงานขนาดกลางมีสัดส่วนมากที่สุด
- วันลากิจเพื่อประกอบพิธีศพ โรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด
- เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลสำหรับพนักงานโรงงานขนาดกลาง
มีสัดส่วนมากที่สุด

- เงินช่วยค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวในโรงงานขนาดกลางมีสัดส่วนมากที่สุด
- เงินช่วยเหลืองานพิธีอุปสมบท โรงงานขนาดกลางมีสัดส่วนมากที่สุด
- เงินช่วยเหลืองานพิธีมงคลสมรสในโรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด
- เงินช่วยเหลือครอบครัวและค่าเล่าเรียนบุตร ในโรงงานขนาดกลางมีสัดส่วนมากที่สุด
- เงินช่วยงานศพของพนักงาน บิดา มารดา คู่สมรส และบุตร ในโรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด
- เงินให้กู้ยืมฉุกเฉิน ในโรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด
- เงินให้พนักงานกู้ยืมเพื่อที่พักอาศัย ในโรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด
- เงินค่าครองชีพ ในโรงงานขนาดกลางมีสัดส่วนมากที่สุด
- เงินค่าเช่ากะ ในโรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด
- เงินค่าตำแหน่ง ในโรงงานขนาดกลางมีสัดส่วนมากที่สุด
- เงินรางวัลทำงานนาน ในโรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด
- เงินรางวัลความเพียรหรือลูกจ้างดีเด่น ในโรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด
- เงินโบนัสหรือเงินพิเศษประจำปี ในโรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด
- การจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าเพื่อขายสินค้าราคาถูก โรงงานขนาดกลางมีสัดส่วนมากที่สุด

2. สวัสดิการแรงงานด้านสุขภาพอนามัย

- กรณีประสบอันตรายอันเนื่องมาจากการทำงานลูกจ้างพอใจกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากกองทุนเงินทดแทนในโรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด
- การตรวจสุขภาพร่างกายประจำปี ในโรงงานขนาดใหญ่

มีสัดส่วนมากที่สุด

- การจัดประกันสุขภาพหมู่ ในโรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด
- การจัดโครงการแนะนำความรู้และเผยแพร่ความรู้เรื่องโรคภัยต่างๆ ในโรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด
- การจัดโครงการให้ความรู้และการรณรงค์เพื่อป้องกัน ยานเสพติด ในโรงงานขนาดกลางมีสัดส่วนมากที่สุด
- การจัดโครงการให้ความรู้และการรณรงค์เพื่อป้องกัน โรคเอดส์ ในโรงงานขนาดเล็กมีสัดส่วนมากที่สุด

3. สถิติการแรงงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน

- การจัดให้มีการระบายอากาศระบายน้ำและสิ่งโสโครกภายใน โรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด
- การจัดให้มีการประชุมร่วมกันและจัดนิทรรศการรณรงค์ให้ความรู้ ด้านความปลอดภัยในการทำงาน ในโรงงานขนาดใหญ่ มีสัดส่วนมากที่สุด
- การจัดทางออกฉุกเฉินภายในอาคารการจัดทำป้ายสัญลักษณ์แสดงเขต อันตรายต่างๆ ในโรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด
- การจัดอุปกรณ์และฝีกอบรมใช้ มีสัดส่วนมากที่สุด
- การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน (จป.) ในโรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด
- การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ในโรงงานขนาดใหญ่มีสัดส่วนมากที่สุด

4. สถิติการแรงงานด้านความมั่นคงในการทำงาน

- เงินบำเหน็จเงินบำนาญเกษียณอายุใน โรงงานขนาดใหญ่ มีสัดส่วนมากที่สุด
- การจัดให้มีกองทุนเงินสะสม โดยบริษัทเป็นผู้สมทบฝ่ายเดียว ในโรงงานขนาดเล็กมีสัดส่วนมากที่สุด

5. **สวัสดิการแรงงานด้านนันทนาการ**

- การจัดกิจกรรมกีฬาและสถานที่เล่นกีฬาประเภทต่าง ๆ ในโรงงานขนาดใหญ่มีส่วนมากที่สุด
- การจัดทัศนอาร/ทัศนศึกษา ในโรงงานขนาดกลางมีส่วนมากที่สุด
- การจัดบริการผู้ส่งของส่วนตัวในโรงงานขนาดใหญ่ มีส่วนมากที่สุด
- การจัดสวนหย่อม สวนสุขภาพภายในสถานประกอบการ ในโรงงานขนาดใหญ่มีส่วนมากที่สุด

6. **สวัสดิการแรงงานด้านการศึกษา**

- การจัดฝึกอบรมให้ความรู้ในด้านทักษะการทำงานในโรงงานขนาดใหญ่มีส่วนมากที่สุด
- การจัดหนังสือพิมพ์ประจำวัน วารสาร นิตยสาร ฯลฯ ไว้บริการ ในโรงงานขนาดใหญ่มีส่วนมากที่สุด
- การจัดห้องสมุดในโรงงานสำหรับให้พนักงานได้ศึกษารหาความรู้เพิ่มเติมใน โรงงานขนาดใหญ่มีส่วนมากที่สุด
- การส่งพนักงานศึกษาคูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในโรงงานขนาดกลางมีส่วนมากที่สุด
- การให้ทุนการศึกษาในระดับต่างๆสำหรับพนักงานและบุตร ในโรงงานขนาดใหญ่มีส่วนมากที่สุด

7. **ด้านการประกาศเกียรติคุณยกย่องชมเชย**

- จัดให้มีการประกาศเกียรติคุณยกย่องชมเชยพนักงานที่ได้ทำคุณประโยชน์ให้กับบริษัทในโรงงานขนาดใหญ่ มีส่วนมากที่สุด
- จัดให้มีประกาศยกย่องชมเชยและมอบรางวัลพนักงานดีเด่น ประจำปีให้พนักงานใน โรงงานขนาดใหญ่มีส่วนมากที่สุด
- จัดให้มีการประกาศเกียรติคุณการยกย่องชมเชยพนักงาน ที่ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานให้สูงขึ้น ในโรงงานขนาดใหญ่มีส่วนมากที่สุด

5.1.5 ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจสวัสดิการแรงงาน

ความพึงพอใจในวันหยุดราชการประเภทต่างๆ ประเภทอุตสาหกรรม

โลหะขั้นมูลฐานมีค่าสูง

- อุตสาหกรรมขนาดเล็กมีความพึงพอใจในสภาพแรงงานสูง
- เพศหญิงมีความพึงพอใจในการจัดความรู้ด้านสุขภาพอนามัยและการจัดให้ความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานสูง
- ลูกจ้างที่อาศัยอยู่บ้านญาติมีความพึงพอใจในวันลาหยุดงานประเภทต่างๆ สูง
- ลูกจ้างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีควมพึงพอใจในวันลาหยุดประเภทต่างๆสูง
- ลูกจ้างประเภทพนักงานรายเดือนมีความพึงพอใจในการจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าสหกรณ์ออมทรัพย์สูง
- ลูกจ้างตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้า หรือหัวหน้างานฝ่ายผลิตมีความพึงพอใจสวัสดิการวันลาหยุดงานประเภทต่างๆสูง

5.1.6 ความแปรปรวนของทัศนคติต่อสวัสดิการแรงงาน และความคิดเห็นต่อ

สภาพแรงงาน

- ลูกจ้างอุตสาหกรรมขนาดเล็กที่มีทัศนคติต่อสวัสดิการแรงงานสูงสุด
- ลูกจ้างอาศัยเช่าบ้านหรือเช่าห้องมีความคิดเห็นต่อสภาพแรงงานสูง
- ลูกจ้างที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือต่ำกว่ามีความคิดเห็นต่อสภาพแรงงานสูง
- ลูกจ้างประเภทรายวันมีความคิดเห็นต่อสภาพแรงงานสูง
- ลูกจ้างที่มีตำแหน่งพนักงานฝ่ายผลิตมีความคิดเห็นต่อสภาพแรงงานสูง

โดยผลการวิจัย ตั้งแต่ตอนที่ 2-6 ได้สรุปไว้ในตารางที่ 5.1 , 5.2 , 5.3, 5.4 และ 5.5 ตาม

ลำดับ

ตารางที่ 5.1 ความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงานด้านต่าง ๆ

สวัสดิการด้านต่าง ๆ	ระดับความพึงพอใจ	ประเภทสวัสดิการ	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด
1. สวัสดิการด้านเศรษฐกิจ	ระดับปานกลาง	วันหยุดตามประเพณี	เงินรางวัลความเพียรประจำปี หรือ เงินรางวัลลูกจ้างดีเด่น
2. สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย	ระดับก่อนขงต่ำ	การตรวจสุขภาพร่างกายประจำปี	จัดโครงการให้ความรู้และการรณรงค์ เพื่อป้องกันยาเสพติด
3. สวัสดิการด้านความปลอดภัยในการทำงาน	ระดับปานกลาง	จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตราย ส่วนบุคคลในการทำงาน	การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ความปลอดภัยอาชีวอนามัย
4. สวัสดิการด้านความมั่นคงในการทำงาน	ระดับปานกลาง	การจัดใหม่กองทุนเงินสะสม	เงินนำหนึ่จึ่บนำอายุเกษียณอายุ
5. สวัสดิการด้านมั่นคงภาพการ	ระดับก่อนขงต่ำ	จัดเก็บสิ่งของส่วนตัว	การจับบ้านพักตากอากาศ
6. สวัสดิการด้านการศึกษา	ระดับก่อนขงต่ำ	การฝึกอบรมให้ความรู้พนักงาน	การส่งพนักงานศึกษาดูงานทั้งในและ นอกประเทศ
7. สวัสดิการด้านการประกาศเกียรติคุณ/ยกย่องชมเชย	ระดับก่อนขงต่ำ	การประกาศแต่งตั้งเดือนค่าแห่ง	ได้รับประกาศแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ จัดกิจกรรมสังคม

ตารางที่ 5.2

ความสัมพันธ์การจัดสวัสดิการแรงงาน กับ ประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมการผลิต

		การจัดสวัสดิการแรงงาน แบ่งตามประเภทอุตสาหกรรมการผลิต			
สวัสดิการแรงงาน	การผลิตอาหาร เครื่องดื่มและยาสูบ	การผลิตสิ่งทอสิ่งถัก เครื่องแต่งกายหนังสัตว์	การผลิตเคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์เคมี	อุตสาหกรรม โลหะขั้นมูลฐาน	การผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์
1. ด้านเศรษฐกิจ	การจัดบริการอาหารกลางวัน	การจัดบริการเฉพาะ	การจ่ายเงินค่าอาหาร	เครื่องแบบพนักงาน/ ชุดทำงาน	วันลาเพื่อประกอบพิธีศพ บุคคลในครอบครัว
	การจ่ายเงินช่วยเหลือ ค่าเช่าบ้าน	การจัดบริการจำหน่ายอาหารราคาถูก	วันสามกอลสมรส	วันลาอุปสมบท	เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัว
	เงินโบนัสหรือเงินพิเศษ	การจัดบริการบ้านพัก/ หอพัก โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย	เงินค่าครองชีพ	เงินค่าจ้างกะ	เงินช่วยเหลืองานพิธีอุปสมบท
	-	เงินกู้ยืมเพื่อที่พักอาศัย	เงินรางวัลทำงานนาน	สหกรณ์ร้านค้า	เงินช่วยเหลือการคลอดบุตร ที่ได้รับจากโรงงาน
	-	เงินรางวัลความเพียร	สหกรณ์ออมทรัพย์	สหกรณ์ออมทรัพย์	เงินช่วยเหลือครอบครัวและ ค่าเล่าเรียนบุตร

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

ความสัมพันธ์การจัดสวัสดิการแรงงาน กับ ประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมการผลิต

สวัสดิการแรงงาน	การจัดสวัสดิการแรงงาน แบ่งตามประเภทอุตสาหกรรมการผลิต					การผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์
	การผลิตอาหาร เครื่องดื่มและยาสูบ	การผลิตสิ่งทอสิ่ง ถักเครื่องแต่งกาย	การผลิตภัณฑ์ภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์เคมี	อุตสาหกรรม โลหะขั้นมูลฐาน	การผลิตภัณฑ์โลหะ	
1. ด้านเศรษฐกิจ	-	-	-	-	-	เงินช่วยเหลืองานศพของพนักงาน บิดา มารดา คู่สมรส และบุตร เงินให้ยืมฉุกเฉิน เงินค่าตำแหน่ง เงินค่าวิชาชีพ
2. ด้านสุขภาพอนามัย	จัดโครงการแนะนำความรู้ และเผยแพร่ความรู้เรื่อง โรคภัยต่าง ๆ	-	การตรวจสุขภาพ ประจำปี	สิทธิประโยชน์ ที่ได้รับจากกองทุนเงินทดแทน	-	-
	จัดโครงการแนะนำความรู้และ การตรวจคัดกรองป้องกันโรคอ้วน	-	จัดโครงการแนะนำ ความรู้และการณรงค์ เพื่อป้องกันยาเสพติด	-	-	-

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

ความสัมพันธการจัดสวัสดิการแรงงาน กับ ประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมการผลิต

สวัสดิการแรงงาน	การจัดสวัสดิการแรงงาน แบ่งตามประเภทอุตสาหกรรมการผลิต					การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์
	การผลิตอาหาร เครื่องดื่ม	การผลิตสิ่งทอสิ่ง ถักเครื่องแต่งกาย	การผลิตเคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์เคมี	อุตสาหกรรม โลหะขั้นมูลฐาน	อุตสาหกรรม	
3. ด้านความปลอดภัยในการทำงาน	-	จัดให้มีการระบอบอากาศระบายนํ้า สิ่งไฮโดรกายในโรงงาน	จัดให้มีการระบอบอากาศระบายนํ้า	จัดให้มีการป้องกันอันตราย ส่วนบุคคลไปการทำงาน	จัดให้มีการป้องกันอันตราย ส่วนบุคคลไปการทำงาน	-
	-	การประจุมร่วมกันและจุดนิทรรศการ	การประจุมร่วมกันและจุดนิทรรศการ	จัดให้มีการประกันชีวิตและ ประกันอุบัติเหตุ	จัดให้มีการประกันชีวิตและ ประกันอุบัติเหตุ	-
	-	การตรวจคัดให้ความรู้ปลอดภัย	ปลอดภัย	จัดอุปกรณ์และฝึกอบรมการใช้ อุปกรณ์ดับเพลิง	-	-
	-	-	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่	-	-
4. ด้านความมั่นคงในการทำงาน	-	-	จัดให้มีการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	จัดให้มีการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	-	-

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

ความสัมพันธภาพการจัดการแรงงาน กับ ประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมการผลิต

การจัดสวัสดิการแรงงาน แบ่งตามประเภทอุตสาหกรรมการผลิต					
สวัสดิการแรงงาน	การผลิตอาหาร เครื่องดื่มและยาสูบ	การผลิตสิ่งของต่าง ๆ	การผลิตเคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์เคมี	อุตสาหกรรมโลหะขั้นมูลฐาน	การผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์
5. ด้านนันทนาการ	การจัดที่พักนันทนาการ	การจัดสวนหย่อม สวนสุขภาพ	การจัดผู้เก็บสิ่งของส่วนตัว	การจัดกิจกรรมกีฬาและสถานที่เล่นกีฬา	-
6. ด้านการศึกษา	-	-	การจัดศูนย์สุขภาพเพื่อออกกำลังกาย	ส่งเสริมและสนับสนุนให้พนักงานมีโอกาสศึกษาต่อ	การให้ทุนการศึกษาในระดับต่างๆ
7. การประกาศเกียรติคุณ	-	-	การจัดงานด้านจิตวิทยา	การจัดสถานศึกษาในโรงงาน	-
	-	-	การจัดหนังสือพิมพ์ ประจำวันให้บริการ	การจัดห้องสมุดในโรงงาน	-
	-	-	รางวัลพนักงานดีเด่นประจำปี	-	ประกาศแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดกิจกรรม

ตารางที่ 5.4

วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของควมพึงพอใจในสวัสดิการแรงงาน

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรตาม ระหว่างตัวแปรอิสระที่ต่างกัน									
การผลัดสิ่งทอ สิ่งถักเครื่องแต่งกาย	อุตสาหกรรม โลหะขั้นมูลฐาน	โรงงาน ขนาดเล็ก	เพศหญิง	การอยู่อาศัย	การศึกษา	ประเภทอาชีพ	ตำแหน่ง		
จัดตั้งสหกรณ์ร้านค้า /สหกรณ์ออมทรัพย์	วันลาหยุดงาน ประเภทต่างๆ	สภาพ แรงงาน	การจัดให้ความรู้ ด้านสุขภาพอนามัย	วันลาหยุดงาน ประเภทต่างๆ	วันลาหยุดงาน ประเภทต่างๆ	จัดตั้งสหกรณ์ ร้านค้า/ออมทรัพย์	วันลาหยุดงาน ประเภทต่างๆ		
-	นันทนาการ	-	การจัดให้ความรู้ ด้านความปลอดภัย ในการทำงาน	จัดตั้งสหกรณ์ ร้านค้า/ออมทรัพย์	กองทุนเงินทดแทน ประกันสังคม	-	-		

ตารางที่ 5.5

วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อสวัสดิการแรงงานและความคิดเห็นต่อสภาพแรงงาน

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าแปรตาม ระหว่างตัวแปรอิสระที่ต่างกัน			
ทัศนคติต่อสวัสดิการ	ความคิดเห็นต่อสภาพแรงงาน		
ขนาดโรงงาน	การอยู่อาศัย	การศึกษา	ตำแหน่ง
ขนาดเด็ก	เชาแมน/เซาหองพัก	ค่าความหรือจบประถมศึกษาปีที่ 6	พนักงานรายวัน
			พนักงานฝ่ายผลิต

5.1.7 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงานของลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมการผลิตขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในจังหวัดสมุทรปราการ

ผลการศึกษาพบว่าโดยวิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Regression Analysis) มีปัจจัยหลายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงานของลูกจ้าง ดังนี้

1. **ด้านเศรษฐกิจ** พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจด้านเศรษฐกิจ มีตัวแปร 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรตัวที่หนึ่ง ตำแหน่ง ตัวแปรตัวที่สอง ตัวแปรรายได้ อื่น ๆ ตัวแปรตัวที่สาม ตัวแปรภาระค่าใช้จ่าย ตัวแปรตัวที่สี่ การอยู่อาศัย
2. **ด้านสภาพอนามัย** พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจด้านสภาพอนามัย มีตัวแปร 3 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรตัวที่หนึ่ง ภาระค่าใช้จ่าย ตัวแปรตัวที่สอง ประเภทอุตสาหกรรมการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี ตัวแปรตัวที่สาม ประเภทอุตสาหกรรมการผลิตอาหารเครื่องดื่มและยาสูบ
3. **ด้านความปลอดภัยในการทำงาน** พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจด้านความปลอดภัยในการทำงาน มีตัวแปร 3 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรตัวที่หนึ่ง ภาระค่าใช้จ่าย ตัวแปรตัวที่สอง เงินเดือน ตัวแปรตัวที่สาม อาชญากรรม
4. **ด้านความมั่นคงในการทำงาน** พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจด้านความมั่นคงในการทำงาน มีตัวแปร 3 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรตัวที่หนึ่ง ประเภทอุตสาหกรรมการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี ตัวแปรตัวที่สอง การศึกษา ตัวแปรตัวที่สาม อาชญากรรม
5. **ด้านนันทนาการ** พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจด้านนันทนาการ มีตัวแปร 5 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรตัวที่หนึ่ง ประเภทอุตสาหกรรมการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี ตัวแปรตัวที่สอง เงินค่าล่วงเวลา ตัวแปรตัวที่สาม ประเภทอุตสาหกรรมการผลิตอาหารเครื่องดื่มและยาสูบ ตัวแปรตัวที่สี่ เงินค่าครองชีพ ตัวแปรตัวที่ห้า ประเภทอุตสาหกรรมผลิตสิ่งทอสิ่งถักเครื่องแต่งกายหนังสัตว์และผลิตภัณฑ์หนังสัตว์
6. **ด้านการศึกษา** จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่าไม่มีตัวแปรใดเลยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในด้านการศึกษา
7. **ด้านประกาศเกียรติคุณการยกย่องชมเชย** พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจด้านการประกาศเกียรติคุณยกย่องชมเชย มีตัวแปร 3 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรตัวที่หนึ่ง รายได้อื่น ๆ ตัวแปรตัวที่สอง ขนาดของโรงงาน ตัวแปรตัวที่สาม ประเภทลูกจ้าง

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

ผลที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของลูกจ้าง ในโรงงานอุตสาหกรรมการผลิต ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในจังหวัดสมุทรปราการ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถอภิปรายผลตามกรอบแนวคิดในการศึกษาได้ดังนี้

ความสัมพันธ์สวัสดิการแรงงานกับประเภทอุตสาหกรรม

1. ประเภทอุตสาหกรรมการผลิตอาหาร เครื่องดื่มและยาสูบ

ด้านเศรษฐกิจ : ได้แก่ การจัดการบริการอาหารกลางวันแก่ลูกจ้าง 1 มื้อ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย การจ่ายเงินช่วยเหลือค่าเช่าบ้าน เงินโบนัสหรือเงินพิเศษประจำปี

ด้านสุขภาพอนามัย : การจัดโครงการให้ความรู้และเผยแพร่ความรู้เรื่องโรคภัยต่าง ๆ การจัดโครงการแนะนำความรู้และการณรงค์เพื่อป้องกันโรคเอดส์

ด้านนันทนาการ : การจัดทัศนajara และทัศนศึกษา

2. ประเภทอุตสาหกรรมการผลิตสิ่งทอสิ่งถัก เครื่องแต่งกายหนังสัตว์และผลิตภัณฑ์หนังสัตว์

ด้านเศรษฐกิจ : ได้แก่ การจัดการบริการเฉพาะข้าวเปล่า จัดบริการจำหน่ายอาหารราคาถูก การจัดการบ้านพักหอพักโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย การจัดการบ้านพักหอพักโดยไม่เสียเงินค่าน้ำและค่าไฟฟ้า เงินให้พนักงานกู้ยืมเพื่อที่พักอาศัย

ด้านนันทนาการ : การจัดสวนหย่อมสวนสุขภาพ

3. ประเภทอุตสาหกรรมการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี

ด้านเศรษฐกิจ : ได้แก่ การจ่ายเงินค่าอาหาร วันลาวมงคลสมรส เงินค่าครองชีพ เงินรางวัลทำงานนาน เงินรางวัลความเพียร

ด้านสุขภาพอนามัย : ตรวจสุขภาพร่างกายประจำปี การจัดโครงการแนะนำความรู้และรณรงค์เพื่อป้องกันยาเสพติด

ด้านความปลอดภัยในการทำงาน : การจัดให้มีการระบายน้ อากาศ ระบายน้ำและสิ่งโสโครกภายในโรงงาน การจัดให้มีการประชุมร่วมกันและการจัดนิทรรศการรณรงค์ให้ความรู้ด้านความปลอดภัย จัดอุปกรณ์และฝึกอบรมการใช้อุปกรณ์ดับเพลิง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

ด้านความมั่นคงในการทำงาน : การจัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ด้านนันทนาการ : การจัดบริการตู้เก็บสิ่งของส่วนตัว การจัดศูนย์สุขภาพเพื่อออกกำลังกาย

ด้านการศึกษา : การจัดฝึกอบรมให้ความรู้ในด้านทักษะการทำงาน ด้านจิตวิทยา ฯลฯ การจัดหนังสือพิมพ์ประจำวันไว้บริการ

ด้านประกาศเกียรติคุณ ยกย่องชมเชย : ให้มีการประกาศยกย่องชมเชย และมอบรางวัลพนักงานดีเด่น

4. ประเภทอุตสาหกรรมโลหะขั้นมูลฐาน

ด้านเศรษฐกิจ : ได้แก่ การจัดระเบียบพนักงานชุดทำงาน วันลาอุปสมบท เงินค่าเข้ากะ การจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าเพื่อขายสินค้าราคาถูก การจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์

ด้านสุขภาพอนามัย : กรณีประสบอันตรายอันเนื่องมาจากการทำงาน พึงใจกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากกองทุนเงินทดแทน

ด้านความปลอดภัยในการทำงาน : การจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงาน การจัดให้มีการประกันชีวิตและประกันอุบัติเหตุ

ด้านนันทนาการ : การจัดกิจกรรมกีฬา และสถานที่เล่นกีฬาประเภทต่าง ๆ

ด้านการศึกษา : ส่งเสริมและสนับสนุนให้พนักงานมีโอกาสศึกษาต่อการจัดสถานการศึกษานอกโรงเรียนขึ้นภายในโรงงาน การจัดห้องสมุดในโรงงาน

5. ประเภทอุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์

ด้านเศรษฐกิจ : ได้แก่ วันลาเพื่อประกอบพิธีศพบุคคลในครอบครัว เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัว, เงินช่วยเหลืองานพิธีอุปสมบท เงินช่วยเหลือการคลอดบุตรที่ได้รับจากโรงงาน, เงินช่วยครอบครัวและค่าเล่าเรียนบุตร, เงินช่วยเหลืองานศพของพนักงาน บิดา มารดา คู่สมรสและบุตร, เงินให้กู้ยืมฉุกเฉิน, เงินตำแหน่ง, เงินค่าวิชาชีพ

ด้านการศึกษา : ได้แก่ การให้ทุนการศึกษาในระดับต่าง ๆ

ด้านประกาศเกียรติคุณ การยกย่องชมเชย : ได้รับการประกาศแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดกิจกรรมสังคมภายในและภายนอกองค์กร

ความสัมพันธ์สวัสดิการแรงงานกับขนาดโรงงานอุตสาหกรรมการผลิต

โรงงานขนาดเล็กมีการจัดสวัสดิการแรงงาน

ด้านเศรษฐกิจ : ได้แก่ การจัดบริการข้าวปลา เครื่องแบบพนักงานหรือชุดทำงาน

ด้านสุขภาพอนามัย : การจัดโครงการให้ความรู้และระณรงค์เพื่อป้องกันโรคเอดส์

ด้านความมั่นคงในการทำงาน : การจัดให้มีกองทุนเงินสะสม โดยบริษัทฯ เป็นผู้

สมทบฝ่ายเดียว

โรงงานขนาดกลางมีการจัดสวัสดิการแรงงาน

ด้านเศรษฐกิจ : ได้แก่ การจ่ายเงินค่าอาหาร วันลาตามกลสมรส เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล สำหรับพนักงาน เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัว เงินช่วยเหลืองานพิธีอุปสมบท เงินช่วยเหลือครอบครัวและค่าเล่าเรียนบุตร เงินค่าครองชีพ เงินค่าตำแหน่ง การจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าเพื่อขายสินค้าราคาถูก

ด้านสุขภาพอนามัย : การจัดโครงการให้ความรู้และระณรงค์เพื่อป้องกันยาเสพติด

ด้านนันทนาการ : การจัดทัศนศึกษา/ทัศนศึกษา

ด้านการศึกษา : การส่งพนักงานศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

โรงงานขนาดใหญ่มีการจัดสวัสดิการแรงงาน

ด้านเศรษฐกิจ : การจัดบริการจำหน่ายอาหารราคาถูก การจัดบ้านพักหรือหอพัก โดยไม่เสียค่าเช่าช่วย วันลาเพื่อเข้ารับราชการทหาร วันลาถึงเพื่อประกอบพิธีศพ เงินช่วยเหลืองานพิธีมงคลสมรส เงินช่วยงานศพของพนักงาน บิดา มารดา คู่สมรส และบุตร เงินให้กู้ยืมฉุกเฉิน เงินให้พนักงานกู้ยืมเพื่อที่พักอาศัย เงินค่าเช่ากะ เงินรางวัลทำงานนาน เงินรางวัลความเพียรหรือลูกจ้างดีเด่น เงินโบนัสหรือเงินพิเศษประจำปี

ด้านสุขภาพอนามัย : กรณีประสบอันตรายอันเนื่องมาจากการทำงาน ลูกจ้างพอใจกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากกองทุนเงินทดแทน การตรวจสุขภาพร่างกายประจำปี การจัดประกันสุขภาพหมู่ การจัด โครงการแนะนำความรู้และเผยแพร่ความรู้เรื่อง โรคภัยต่าง ๆ ในโรงงาน

ด้านความปลอดภัยในการทำงาน : การจัดให้มีการระบายน้ำอากาศ ระบายน้ำและสิ่งโสโครกภายในโรงงาน การจัดให้มีการประชุมร่วมกัน และจัดนิทรรศการรณรงค์ให้ความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน การจัดทางออกฉุกเฉินภายในอาคาร การจัดทำป้ายแสดงสัญลักษณ์แสดงเขตอันตราย การจัดอุปกรณ์และฝึกอบรมใช้อุปกรณ์ดับเพลิง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน (จป.) การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

ด้านความมั่นคงในการทำงาน : เงินบำเหน็จบำนาญเกษียณอายุ

ด้านนันทนาการ : การจัดกิจกรรมกีฬา และสถานที่เล่นกีฬาประเภทต่าง ๆ การจัดบริการผู้สังของส่วนตัว การจัดสวนหย่อมสวนสุขภาพภายในสถานประกอบการ

ด้านการศึกษา : การจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านทักษะการทำงาน การจัดหนังสือพิมพ์ประจำวันไว้บริการ วารสาร นิตยสาร ฯลฯ การจัดห้องสมุดในโรงงาน การให้ทุนการศึกษาในระดับต่าง ๆ สำหรับพนักงานและบุตร

ด้านประกาศเกียรติคุณการยกย่องชมเชย : จัดให้มีการประกาศเกียรติคุณพนักงานที่ได้ทำคุณประโยชน์ให้กับบริษัทฯ จัดให้มีประกาศยกย่องชมเชยและมอบรางวัลพนักงานดีเด่น ประจำปีจัดให้มีการประกาศการยกย่องชมเชยพนักงานที่ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานให้สูงขึ้น หรือได้รับประกาศแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการกิจกรรมสังคมภายในและภายนอกองค์กรต่าง ๆ

ปัจจัยชีวิตสังคมกับความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงาน

การอาศัยอยู่บ้านญาติ ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าหรือหัวหน้างานในฝ่ายผลิต มีความพึงพอใจ ในสวัสดิการวันลาหยุดงานประเภทต่าง ๆ

ทัศนคติต่อสวัสดิการแรงงานและความคิดเห็นต่อสภาพแรงงาน

ปัจจัยทางชีวิตสังคม ถูกจ้างอาศัยเข้าบ้านหรือเช่าห้อง จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 ประเภทลูกจ้างรายวัน และตำแหน่งพนักงานฝ่ายผลิตมีทัศนคติต่อสวัสดิการแรงงานและความคิดเห็นต่อสภาพแรงงานสูง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในสวัสดิการแรงงานของลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมการผลิตขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ในจังหวัดสมุทรปราการ

ด้านเศรษฐกิจ : มีปัจจัยชีวิตทางสังคมมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ ได้แก่ ตัวแปรตำแหน่งตัวแปรรายได้อื่น ๆ ตัวแปรการอยู่อาศัย ตัวแปรภาระค่าใช้จ่าย

ด้านสุขภาพอนามัย : ปัจจัยประเภทอุตสาหกรรมการผลิตมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ ได้แก่ ตัวแปรอุตสาหกรรมการผลิตอาหารเครื่องดื่มและยาสูบ ตัวแปรอุตสาหกรรมการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี และปัจจัยทางชีวิตสังคมมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ ได้แก่ ตัวแปรภาระค่าใช้จ่าย

ด้านความปลอดภัยในการทำงาน : มีปัจจัยชีวทางสังคมมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ ได้แก่ ตัวแปรอายุงาน ตัวแปรภาระค่าใช้จ่าย ตัวแปรเงินเดือน

ด้านความมั่นคงในการทำงาน : มีตัวแปรด้านชีวทางสังคม มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ ได้แก่ ตัวแปรอายุงาน ตัวแปรการศึกษา ปัจจัยประเภทอุตสาหกรรมการผลิตมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ ได้แก่ ตัวแปรอุตสาหกรรมการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี

ด้านนันทนาการ : ปัจจัยประเภทอุตสาหกรรมการผลิตมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ ได้แก่ ตัวแปรอุตสาหกรรมการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี ตัวแปรอุตสาหกรรมการผลิตอาหารและเครื่องดื่ม ตัวแปรอุตสาหกรรมการผลิตสิ่งทอสิ่งจัก มีตัวแปรด้านชีวทางสังคม ได้แก่ตัวแปรเงินค่าล่วงเวลาและตัวแปรเงินค่าครองชีพ

ด้านประภาศเกียรติคุณการยกย่องชมเชย : ตัวแปรปัจจัยขนำคของโรงงานมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ ปัจจัยชีวสังคม ได้แก่ ตัวแปรประเภทลูกจ้าง ตัวแปรรายได้อื่น ๆ มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะต่อขนาดและประเภทอุตสาหกรรมการผลิต

โรงงานประเภทอุตสาหกรรมการผลิตอาหารเครื่องดื่มและยาสูบ การผลิตสิ่งทอสิ่งจักเครื่องแต่งกายหนังสัตว์ และโรงงานขนาดเล็กและขนาดกลางควรสนับสนุนการจัดสวัสดิการด้านการศึกษาที่ให้ทางเลือกหลากหลายตามความเหมาะสม สำหรับลูกจ้างทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน รวมทั้งสารฝึกอบรมทักษะฝีมือแรงงานเพื่อเพิ่มคุณภาพ

5.3.2 ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการแรงงาน ควรขอความร่วมมือจากระดับจังหวัดและสถานประกอบการ เพื่อจัดลานแสดงความคิดเห็นในระดับจังหวัดและในสถานประกอบการเพื่อให้ลูกจ้างได้พบปะสังสรรค์ แสดงความคิดเห็น พักผ่อนหย่อนใจ และกิจกรรมนันทนาการ เพื่อสร้างความสามัคคีและบริการสร้างสรรค์ร่วมกัน

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบ สวัสดิการในอุตสาหกรรมที่เหลืออีก 9 หมวดใหญ่ เช่น การก่อสร้าง การขนส่ง การขายปลีก บริการการเงิน การประกันภัย ฯลฯ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้รวม